

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 16Csp/93/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122311765
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Kucbel
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2023:6122311765.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec, pred sudcom JUDr. Dušanom Kucbelom, v spore žalobcu BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava - Nové Mesto, právne zastúpeného JUDr. Oskarom Chnápkom, advokátom, so sídlom Komenského 3, Banská Bystrica, proti žalovanej D. I. T., A.. XX.XX.XXXX, W. Y.. L.. D.. X. X, D., o zaplatenie 489,98 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu zamietá.

II. Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Predmetom sporu bol nárok žalobcu na zaplatenie sumy 489,98 Eur s príslušenstvom a zmluvnej pokuty v sume 924,20 Eur. Uplatnený nárok žalobca odvodzoval na tom skutkovom základe, že dňa 15.11.2021 došlo k postúpeniu pohľadávky zo spoločnosti Slovak Telekom, a. s. na žalobcu vyplývajúcej zo zmluvy o poskytovaní verejných služieb. Na základe zmluvy o poskytovaní verejných služieb v znení dodatku /ak bol uzavretý/ bol žalovanej aktivovaný program služieb za čo sa žalovaná zaviazala zaplatiť cenu služieb. Cena za služby bola žalovanej vyúčtovaná faktúrami pod VS XXXXXXXXXXXX v sume 114,94 Eur splatnou dňa 23.12.2019, VS XXXXXXXXXXXX v sume 101,07 Eur splatnou dňa 23.01.2020, VS XXXXXXXXXXXX v sume 121,44 Eur splatnou dňa 24.02.2020, VS XXXXXXXXXXXX v sume 96,54 Eur splatnou dňa 23.03.2020, VS XXXXXXXXXXXX v sume 55,99 Eur splatnou dňa 23.04.2020. Žalovaná si svoje záväzky nesplnila, pretože neuhradila vystavené faktúry. Uplatnil si aj úrok z omeškania z dlžnej sumy odo dňa nasledujúceho po splatnosti faktúr. V prípade, ak si uplatňuje zmluvnú pokutu, je vypočítaná nasledovne: Nárok na zmluvnú pokutu je dohodnutý v písomnej forme jasne a zrozumiteľne. Maximálna výška dohodnutej zmluvnej pokuty zodpovedá zľave na poskytnuté služby, resp. poskytnuté elektronické zariadenie. Rozsah sankcie zmluvnej pokuty bol dohodnutý pomerným znížením zmluvnej pokuty s poukazom na rozsah nesplnených záväzkov a povinností v prípade nedodržania záväzku, riadnych úhrad cien a nedodržania záväzku zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu viazanosti. Zmluvná pokuta zodpovedala výhode poskytnutej zľavy, a preto nemožno konštatovať, že sa jedná o neprijateľné zmluvné podmienky.

2. V návrhu žalobca ako dôkaz označil Zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 15.11.2021 s prílohou. Iné konkrétne dôkazy žalobca v žalobe neoznačil. V časti elektronického formulára G) žalobný návrh, uviedol, že na základe skutočností uvedených v časti D) a v prílohách pripojených k návrhu žiada o priznanie uplatneného peňažného nároku a trov konania.

3. Z dôvodu neúspešného doručenia platobného rozkazu vydaného Okresným súdom Banská Bystrica v upomínacom konaní pod sp. zn. 37Up/581/2022 zo dňa 16.05.2022 žalovanej bola vec postúpená Okresnému súdu Lučenec.

4. Uznesením č. k. 16Csp/93/2022-55 zo dňa 13.09.2022 súd poučil žalobcu, že v časti zaplatenia zmluvnej pokuty doposiaľ neunesol bremeno tvrdenia. Vyzval ho na doplnenie skutkových tvrdení, v ktorých konkrétne opíše rozhodujúce skutočnosti o nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty. Poučil žalobcu, že podľa § 132 ods. 2 CSP nie je povinný za žalobcu vyhľadať rozhodujúce skutkové tvrdenia z masy predložených dôkazov s poukazom na § 132 ods. 2 CSP a poučil žalobcu o sudcovskej koncentrácii konania.

5. Žalobca v podaní doručenom dňa 14.09.2022 na výzvu súdu uviedol, že berie žalobu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 275,66 Eur späť. Zmluvnú pokutu vo výške 648,54 Eur označenej vo faktúre č. XXXXXXXXXXXX ako zmluvná pokuta XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX si uplatňuje v zmysle zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo dňa 02.08.2019, kde sa zmluvné strany sa dohodli v bode 4 a 5 na záväzku viazanosti a zmluvnej pokuty v prípade porušenia záväzku viazanosti žalovanou. Zmluvné strany sa dohodli v tabuľke číslo 1 tejto zmluvy na záväzku viazanosti v trvaní 24 mesiacov. Pre prípad porušenia tohto záväzku si dohodli zmluvnú pokutu, ktorá mala degresívny charakter a klesala v závislosti od plynutia doby viazanosti. Základ zmluvnej pokuty bol v tabuľke číslo 1 zmluvy dohodnutý vo výške 970 Eur. Z dôvodu porušenia záväzku viazanosti žalovanou bolo pristúpené k výpočtu zmluvnej pokuty podľa dohodnutého vzorca (základ zmluvnej pokuty/celkový počet dní viazanosti krát počet dní zostávajúcich do konca doby viazanosti) 648,54 Eur sa rovná $(970/730) \times 448$.

6. Uznesením č.k. 16Csp/93/2022-67 zo dňa 02.12.2022 súd poučil žalobcu, že doposiaľ neunesol bremeno tvrdenia ohľadne uplatneného nároku, pretože rozhodujúce skutkové tvrdenia boli vymedzené len abstraktne s poukazom na § 132 ods. 1 CSP; poučil žalobcu, že rozhodujúce skutkové tvrdenia nie je možné nahradiť odkazom na predložené dôkazy podľa § 132 ods. 2 CSP; poučil žalobcu, že podmienkou vykonania dôkazov je pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, ktoré majú byť konkrétne; vyzval ho na doplnenie skutkových tvrdení, kde dostatočne určito popíše na základe čoho si uplatňuje svoj nárok - aké konkrétne zmluvy o poskytovaní verejných služieb boli uzavreté, aký bol ich obsah, aké povinnosti žalovaný porušil; uložil tiež povinnosť žalobcovi, aby vo vzťahu ku konkrétnym čiastkovým skutkovým tvrdeniam označil dôkazy, ktoré čiastkové skutkové tvrdenia majú preukazovať; poučil ho o koncentrácii konania a uviedol, že ak žalobca ostane nečinný, môže to pre neho znamenať neúspech v spore.

7. Žalobca podaním doručeným súdu dňa 08.12.2022 zobral žalobu čiastočne späť v časti istiny vo výške 203,95 Eur s príslušenstvom. Ostatných nárokov sa domáhal na základe zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo dňa 02.08.2019 pre program služieb ÁNO-XL, mobilný hlas, telefónne číslo XXXXXXXXXXXX, ktorou sa právny predchodca zaviazal žalovanej aktivovať a poskytovať program služieb a žalovaná sa zaviazala riadne a včas platiť cenu za poskytovanie služieb podľa zvoleného programu služieb podľa platného cenníka. Predmetný cenník predložil v prílohe. Ďalej poukázal na svoje predchádzajúce podanie.

8. Žalovaná bola v konaní pasívna, vo veci sa nevyjadrila, hoci jej žaloba bola s prílohami doručovaná prostredníctvom zverejnenia oznámenia na úradnej tabuli súdu podľa § 116 ods. 2 CSP. Z dôvodu, že žalobca zobral čiastočne žalobu späť ešte pred doručením žaloby žalovanej, ostal s poukazom na § 145 ods. 3 CSP predmetom konania nárok žalobcu na zaplatenie 286,03 Eur s príslušenstvom a nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 648,54 Eur. Súd vec prejednal a rozhodol na pojednávaní dňa 25.01.2023 bez účasti žalovanej z dôvodu jej pasivity a žalobcu z dôvodu, že svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnil pre pracovnú zaneprázdnenosť v podaní dňa 17.01.2023.

9. Súd podľa § 151 ods. 1 CSP v spojení s § 186 ods. 2 CSP považoval za nesporné, že dňa 15.11.2021 došlo k postúpeniu pohľadávky zo zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo spoločnosti Slovak Telekom, a. s. na žalobcu.

10. Podľa § 186 ods. 2 CSP mal súd z dôvodu nesplnenia dôkaznej povinnosti žalobcu odôvodnené pochybnosti o požadovanom nároku žalobcu, nakoľko žalobca okrem nesporných skutočností neoznačil žiadne konkrétne dôkazy, ktoré majú jeho nárok preukazovať.

11. Podľa článku 8 CSP strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

Podľa pokynov súdu a v súlade s CSP majú strany sporu povinnosť postupovať aj v zmysle článku 10 ods. 1 CSP. Pod tieto povinnosti možno podradiť aj tzv. dôkaznú povinnosť, ktorá vyplýva z § 132 ods. 1 CSP. V zmysle uvedenej právnej úpravy je žalobca okrem iného povinný označiť dôkazy na preukázanie ním tvrdených pravdivých a úplne opísaných rozhodujúcich skutočností. Uvedená povinnosť žalobcu nachádza svoj dôraz v § 185 ods. 1 CSP v rámci tzv. prejednacej zásady, podľa ktorej súd rozhodne, ktorý z navrhovaných (v zmysle § 132 ods. 1 CSP označených dôkazov) vykoná. Bez toho súd nie je oprávnený vykonať dôkazy, ktoré sú len súčasťou obsahu spisu, inak by tým konal priamo v rozpore s uvedenou zásadou a porušil by tzv. princíp rovnosti zbraní.

12. Predmetná dôkazná povinnosť patrí ku kľúčovým procesným povinnostiam strany sporu. Pokiaľ chce strana sporu uspieť, musí ku každému svojmu tvrdeniu označiť dôkazy, ktoré ho majú preukazovať. Ak strana sporu hodlá postupovať účelne, nesmie súd zahrnúť neprehľadným zoznamom dôkazov, ktorými má záujem svoje tvrdenia preukazovať. Je povinná jednoznačne uviesť, o aký dôkazný návrh sa opiera to ktoré konkrétne čiastkové skutkové tvrdenie. Súd nie je oprávnený v rámci zásady rovnosti „domýšľať“ za sporovú stranu, čo vlastne chcela preukazovať a čím to chcela preukazovať. Aj preto podľa § 132 ods. 1 CSP musí žaloba obsahovať označenie dôkazov (porovnaj Jirsa, J. a kol. Občianské soudní řízení. Soudcovský komentář. Kniha II. komentář § 79 a 120 OSŘ. 3 vydanie. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019).

13. Pod označenie dôkazov nie je možné považovať pripojenie listín, ktoré žalobca pripojil k žalobe, bez toho aby vzniesol konkrétny dôkazný návrh podľa § 185 ods. 1 CSP. Dôkazná povinnosť žalobcu totiž pozostáva z označenia dôkazu, a jeho pripojenia k žalobe, ak je žalobcovi tento dôkaz k dispozícii. Samotné pripojenie neoznačených dôkazov k žalobe však nemožno považovať za splnenie dôkaznej povinnosti, nech to vyznieva akokoľvek tvrdo, možno na prvý pohľad aj formalisticky. V sporovom konaní súd musí zotrvať na splnení tejto povinnosti žalobcu. Je tomu tak v záujme už spomínaného zachovania prejednacej zásady, zachovania rovnosti sporových strán. V konečnom dôsledku preto, aby nevykonala dôkaz, ktorý nebol žalobcom navrhovaný. Ak by súd takto neoznačené a len pripojené dôkazy vykonala, mohla by vzniknúť pochybnosť, či nejaký, žalobcom zamýšľaný dôkaz, sa v spise (ne)nachádzal, pričom z pohľadu žalobcu malo ísť o dôkaz kľúčový pre priznanie jeho nároku. Bez toho súd zároveň v rámci predvídateľnosti rozhodovania nevie vyzvať žalobcu, že hoci označil konkrétny dôkaz v žalobe, ten k žalobe nepripojil. Táto požiadavka formalizmu pri označovaní dôkazov tak má podľa názoru súdu svoje opodstatnenie. O to viac, ak ju vyslovene zakotvuje procesná úprava priamo v § 132 ods. 1 CSP v nadväznosti na § 185 ods. 1 CSP. Súd si je vedomý, že podľa aktuálnej judikatúry účelom civilného procesu je spory riešiť (rozhodovať ich) a prinášať spravodlivosť, a nie ich odmietat' (teda „nesúdiť“) cez rôzne arbitrárne procedurálne rituály“ a že prílišný formalizmus pri posudzovaní úkonov účastníkov občianskeho súdneho konania a nadmerný (neadekvátny) tlak na dopĺňanie náležitostí ich procesných úkonov, ktoré nemajú oporu v zákone, ktoré idú nad rámec zákona alebo nemajú základný význam pre ochranu zákonnosti, nie sú v súlade s ústavnými princípmi spravodlivého procesu (R 46/2000) (tiež Najvyšší súd SR, sp. zn. 9 Cdo 7/2021; podobne aj IV. ÚS 318/2018, II. ÚS 135/04, II. ÚS 435/2014). Na druhej strane judikatúra stále zotráva na tom, že nemožno spochybňovať význam formalít a podmienok konania, ktoré musia byť dodržané v konaní pred súdmi (III. ÚS 269/2022 a tam citovaná judikatúra, III. ÚS 194/2012). Ústavný súd ČR v jednom zo svojich nálezov totiž uviedol, že: „Ústavní soud dále zdůrazňuje (např. náleze ze dne 25. 8. 2005, sp. zn. IV. ÚS 281/04), že účelem formalit a podmínek řízení, které musejí být dodrženy při podání návrhu k soudu, je zajistit řádný chod spravedlnosti a zejména respektování právní jistoty. Uplatněná omezení a jejich výklad však nesmějí omezit přístup jednotlivce k soudům takovým způsobem nebo v takové míře, že by uvedené právo bylo zasaženo v samé své podstatě. I když tedy právo podat návrh podléhá zákonným podmínkám, obecné soudy se musejí při aplikaci procesních pravidel vyhnout jak přehnanému formalismu, který by zasahoval do zásad spravedlivého procesu, tak přílišné "pružnosti", která by naopak vedla k odstranění procesních podmínek stanovených zákonem. (náleze Ústavného soudu ČR sp. zn. III. ÚS 2373/21 zo dňa 30.06.2022). Z uvedených dôvodov, tak ako tomu bolo za dlhé obdobie súdnej praxe, aj za pôvodnej právnej úpravy, sa vyžaduje konkrétne označenie dôkazov, ktoré má súd v spore vykonať. Podmienkou je, aby súd v rámci zachovania právnej istoty, prístupu k spravodlivému procesu podľa článku 2 ods. 1 CSP, na túto skutočnosť sporovú stranu upozornil.

14. Splnenie dôkaznej povinnosti však nie je možné od sporových strán (v tomto prípade žalobcu) vynucovať. Neoznačenie dôkazov v žalobe nie je takým nedostatkom, ktorý by bránil súdu pokračovať v spore. Nesplnenie tejto povinnosti je vynesenie nepriaznivého rozsudku pre sporovú stranu, ktorá ju nespĺnila. Súd sám nie je povinný pátrať po významných skutočnostiach (porovnaj uznesenie

Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22 Cdo 1900/2005 zo dňa 07.09.2006). Žalobca v civilnom sporovom konaní tak musí postupovať v rámci prejednávanej zásady s potrebnou starostlivosťou o vlastný výsledok sporu a koncentrovane, aby si splnil všetky svoje procesné povinnosti, aj podľa pokynov súdu. Ak ich nesplní, nemôže legitímne očakávať výsledok v podobe uznania jeho nároku alebo priznania ochrany jeho právam. O to viac, ak je zastúpený advokátom, ktorý sa považuje za schopného konať s náležitou znalosťou veci spojenou s výkonom advokácie (článok 11 ods. 3 CSP).

15. V predmetnom spore žalobca v žalobe riadne označil ako jediný dôkaz zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 15.11.2021, ktorý však sám o sebe nezakladá dôvodnosť jeho nároku. Iné dôkazy v spore riadne neoznačil aj v zmysle záverov uvedených v predchádzajúcom výklade. Za označenie dôkazov súd nepovažoval vo formulároch (ežaloba) často opakujúce sa tvrdenie, aby súd na základe uvedených skutočností a pripojených príloh vydal platobný rozkaz (v upomínacom konaní). Z tohto tvrdenia súdu nebolo zrejmé, aké dôkazy má vykonať, či sa tam nachádzajú všetky žalobcom zamýšľané listinné dôkazy alebo naopak nejaké absentujú. Hoci (ne)označenie dôkazov žalobcom nie je prekážkou pre prejednanie a rozhodnutie veci, súd žalobcovi v rámci zachovania jeho právnej istoty a predvídateľnosti rozhodovania v uznesení č. k. 16Csp/93/2022-67 zo dňa 02.12.2022 uložil povinnosť, aby vo vzťahu ku konkrétnym čiastkovým skutkovým tvrdeniam označil dôkazy, ktoré čiastkové skutkové tvrdenia majú preukazovať. Žalobca však na výzvu súdu v tejto časti procesne vo svojich podaniach nereagoval a neoznačil dôkazy, ktoré pripojil k žalobe. Nedbal tak na pokyny súdu v súlade s článkom 8 a 10 ods. 1 CSP. Keďže si nesplnil svoju dôkaznú povinnosť podľa § 132 ods. 1 CSP, súd „len“ pripojené listiny k žalobe v súlade s § 185 ods. 1 CSP nevykonal, pretože v konaní nevyšli najavo, ako to predpokladá článok 11 ods. 4 CSP. Vzhľadom na to, že žalobca si nesplnil dôkaznú povinnosť, neuniesol dôkazné bremeno vo vzťahu k uplatnenému nároku. Preto jeho nárok súd vyhodnotil ako nedôvodný - nepreukázaný (k tomu pozri aj nález Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 24/2019 zo dňa 09.06.2020).

16. Je irelevantné, že žalovaná bola v konaní pasívna, keď nepoprela skutkové tvrdenia žalobcu (§151 ods. 1 CSP). Súd mal totiž pre neunesenie dôkazného bremena žalobcom dôvodné pochybnosti o pravdivosti zhodných skutkových tvrdení podľa § 186 ods. 2 CSP. Skutočnosť, že žalovaná nepoprela v spore skutkové tvrdenia žalobcu automaticky nezakladá dôvod pre priznanie jeho nároku. Najvyšší súd SR už v rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/230/2021 z 27. apríla 2022 uviedol, že „pasivita žalovaného nemôže mať automaticky za následok aplikáciu ustanovenia § 151 ods. 1 a 2 CSP, t.j. povinnosť všeobecného súdu priznať akýkoľvek uplatnený nárok“ (k predmetnému porovnaj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 11. júna 2019, sp. zn. I. ÚS 246/2019). Súd tiež nie je pri rozhodovaní viazaný tým, že bol v spore vydaný platobný rozkaz v rámci upomínacieho konania, pokiaľ žalobcu ešte pred vydaním rozsudku upozorní na nedostatky jeho procesného útoku. Platobný rozkaz vydaný tzv. upomínacím súdom je čiastočne odlišný procesný postup vydávania rozhodnutia v skrátrenom konaní, dokonca len vyšším súdnym úradníkom. Skutočnosť, že upomínací súd posúdil právne vec inak, nemôže brániť súdu v základnom konaní, ktoré nasleduje, rozhodnúť o nedôvodnosti žalobného nároku aj z dôvodu neunesenia dôkazného bremena.

17. Z uvedených dôvodov súd žalobu zamietol.

18. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu vo veci. Žalovaná bola z dôvodu zamietnutia žaloby úspešná v celom rozsahu. Súd z obsahu spisu však nezistil žiadne trovy žalovanej. O nároku na náhradu trov konania preto rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Lučenec na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne vo vyhotovení trojmo.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, kto ho robí - odvolateľ, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu odvolateľ napáda rozhodnutie, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh),

odvolanie musí byť podpísané (§ 363 v spojení s § 127 C. s. p.). Odvolanie treba predložiť v troch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť (odvolacie dôvody) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C. s. p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zák. č. 233/95 Z.z. a noviel - Exekučný poriadok.